

Kirjallinen vireillepano, nitraattiasetuksen mukainen kirjallinen vireillepano

Ympäristölautakunta 26.04.2023 § 16
122/11.01.04/2022

Vihdin kunnan ympäristövalvontaan on 24.3.2022 tullut vireille kiinteistön ***** omistajien ***** kirjallinen vireillepano, joka koskee hevostilan toimintaa kiinteistöllä *****.

Vireillepano

Vireillepanon kohdan 1 mukaan hevosten jaloittelualue sijaitsee 1-2 metrin päässä rajasta, noin 9-10 metrin päässä asuinrakennuksesta sekä 35-38 metrin päässä talousvesikäytössä olevasta porakaivosta. Vireillepanon mukaan alueelta ei ole ikinä kerätty lantaa pois.

Kohdan 2 mukaan vuonna 2015, 2017 ja 2019 rakennetut pihatot ja vuonna 2016 rakennettu siirtotali on totetutettu ilman rakennuslupaa ja naapurien kuulemista.

Kohdan 3 mukaan rakennusten katoilta on tullut lumia alas hallitsemattomasti aiheuttaen mahdollisesti vaaratilanteita hevosille.

Kohdan 4 mukaan on epäselvää, miten hevosaitausten sijoittamista tulkitaan suhteessa rajoihin. Vireillepanon mukaan aidan sijainti rajalla on aiheuttanut vaaratilanteita hevosille.

Kohdan 5 mukaan naapurin hulevesiä ei käsitellä asiallisesti omalla puolella, vaan mm. rinteessä sijaitsevan hevosaitauksen sulamis- ja sadevedet valuvat kulkuväylille naapurin puolelta vireillepanijan puolelle.

Kohdan 6 mukaan naapuritilan lannankäsittely ei ole asiallista.

Asian käsittely

Vireillepanossa esille tuodut asiat ovat osin rakennusvalvonnan, osin ympäristövalvonnan ja osin myös valvontaeläinlääkärin valvottavia asioita. Ympäristövalvonnan toimivaltaan vireillepanosta kuuluvat kohdat 1 ja 6. Ympäristövalvontaan toimitettu kirjallinen vireillepano on toimitettu edelleen tiedoksi Vihdin kunnan rakennusvalvontaan ja Lohjan valvontaeläinlääkärille.

Tarkastus ja tehdyt havainnot sekä päätelmät

Vireillepanon johdosta ympäristövalvonta on 15.6.2022 yhdessä rakennusvalvonnan kanssa tehnyt tarkastuksen kiinteistölle *****.

Vastaukset ympäristövalvonnan toimivaltaan kuuluvien kohtien 1 ja 6 osalta:

Vastaus kohtaan 1

Ns. nitraattiasetuksen (Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014) 4 §:n mukaan: ”Lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilaa, tuotantoeläinten jaloittelualueita ja

ulkotarhojen ruokinta- ja juottopaikkoja ei saa sijoittaa... 3) alle 50 metrin etäisyydelle vesistöä, talousvesikäytössä olevasta kaivosta tai lähteestä...”

Jaloittelualue on nitraattiasetuksen määritelmän mukaan eläinsuojan välittömässä yhteydessä sijaitsevaa aluetta, jota käytetään säännöllisesti eläinten jaloitteluun ja jolta kerätään lanta ja valumavedet talteen. Jaloittelualue on rakenteeltaan kiinteäpohjainen.

Kiinteistöllä ***** ei ole jaloittelualueita, vaan kyse on ulkotarhasta. Määritelmällisesti ulkotarha on aidattu, jaloittelualueetta laajempi alue, jossa eläimiä kasvatetaan yleensä ympärivuotisesti. Ulkotarhassa voi sijaita sääsuoja sekä ruokinta- ja juottopaikat. Ulkotarha voi sisältää myös jaloittelualueen.

Nitraattiasetuksessa ei ole annettu määräyksiä koskien ulkotarhan etäisyyttä talousvesikaivoon.

Vastaus kohtaan 6

Saatujen selvitysten ja tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella lannan käsittely ja lannan varastointitilat vastaavat nitraattiasetuksen vaatimuksia.

Nitraattiasetuksen 5 §:n mukaan tilalla, jolla kertyy lantaa tuotantoeläinten pidosta, tulee olla lannan varastointitila. Lantalan tilavuuden tulee riittää vähintään 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Lantalan vähimmäistilavuuden laskemisessa voidaan ottaa huomioon mm. samana laidunkautena laitumelle jäävä lanta (Etelä-Suomessa enintään 4 kk). Vähimmäistilavuudesta voidaan poiketa, jos lantaa luvutetaan sellaiselle hyödyntäjälle, joka voi vastaanottaa sitä ympäristönsuojelulain 27 §:n nojalla myönnetyn luvan perusteella tai jos lantaa luovutetaan toiselle tilalle edellä säädetyllä tavalla varastoitavaksi lantalassa. Vastaanottajalta ei kuitenkaan edellytetä lantalaa, jos lanta säilytetään pellolla levitystä odottamassa jäljempänä 10 §:n 4 momentissa säädetyllä tavalla. 10 §:n 4 momentin mukaan kuivalantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita, joiden kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia, voidaan levitysaikana säilyttää pellolla enintään neljä viikkoa levitystä odottamassa.

Nitraattiasetuksen 7 §:n mukaan lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilojen, lantakourujen ja muiden lannan johtamiseen tarkoitettujen rakenteiden tulee olla vesitiiviit. Rakenteiden ja laitteiden tulee olla sellaiset, ettei lannan tai orgaanisten lannoitevalmisteiden siirron, käsittelyn ja varastointitilan tyhjennyksen aikana pääse nesteitä ympäristöön. Kuormaaminen tulee tehdä kovapohjaisella alustalla, joka kestää koneiden painon ja liikkumisen ja jolta voidaan tarvittaessa kerätä varissut tai imeytynyt lanta tai orgaaninen lannoitevalmiste talteen.

Tilan toisen omistajan ***** kertoman mukaan kiinteistöllä ***** on 10 paikkaa hevosille. Tällä hetkellä tilalla on 8 hevosta ja 3 aasia. Eläimet

laiduntavat vuosittain 4 kk. Lantalan tilavuus on omistajan ***** kertoman mukaan 81 m³. Tarkastuksella todettiin, että lantalan edessä on kiinteä noin 6 m²:n kokoinen kiinteä betonilaatta.

Nitraattiasetuksen mukainen yhden hevosen lantalan vähimmäistilavuus vaatimus 12 kuukauden varastoimisaikaa varten on 17 m³ ja siten 8 kuukauden varastoimisaikaa varten 11,3 m³. Aasin lantalan vastaava vähimmäistilavaatimus laskettuna ponin tuotannon mukaan on 12m³/v - 4kk laidunaikaa= 8 m³. Tallipaikkojen mukaan laskettuna lantalan tilavuusvaatimus tilalla on 10*11,3 m³ = 113m³ ja nykyisen eläin määrän mukaan laskettuna 137 m³. Omistaja ***** on toimittanut kopion lannan luovutus SOPIMUKSESTA. Lanta noudetaan keväällä ja syksyllä, joten nykytilanteessa lantalan koko on riittävä.

Vireillepanossa lantalan edustalta esitetty kuva on omistajan ***** kertoman mukaan keskeneräisestä työtilanteesta, jossa tarhoja oltiin siivoamassa. Kuvatut kasat on läjitetty lantalan edustalla olevalle betonilaatalle, ei maanvaraisesti.

Vireillepanon käsittely ja toimivalta

Ympäristövalvonta on käsitellyt asiaa ympäristönsuojelulain 186 §:n mukaisena kirjallisena vireillepanona. Vihdin kunnan hallintosäännön mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta, joka voi tarvittaessa antaa ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisen yksittäisen määräyksen pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Valmistelija	Sanna Hilska etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 0505916912
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Sari Brusila
Ehdotus	Vihdin ympäristölautakunta toteaa, että tehdyn tarkastuksen ja saatujen selvitysten perusteella tilan toiminnassa ei ole havaittu mitään sellaista, jonka johdosta vireillepanossa esille tuoduista asioista olisi tarpeen antaa määräyksiä ympäristönsuojelulain perusteella. Asian käsittely lopetetaan ympäristönsuojeluviranomaisessa.
	Maksu Maksua ei peritä viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä.
	Sovelletut oikeusohjeet Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta, ns. nitraattiasetus (1250/2014) 4 §, 5 §, 7 §, 10 § Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 180 §, 186 §, 190 § Hallintolaki (434/2003) 11 §, 19 §, 20 §, 21 §, 31 §, 39 §, 43 §, 44 §, 45 §, 47 §, 54 § ja 59 § Vihdin kunnan hallintosääntö (voimaan 1.1.2023) 12 §
Päätös	Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Päätökseen liittyvien kiinteistöjen omistajat